

§ 5.

De for den kgl. grønlandske handels virksomhed nødvendige beløb bevilges på finanslovene.

§ 6.

Stk. 1. Tidspunktet for nærværende lovs ikrafttræden fastsættes ved kgl. anordning.

Stk. 2. Ved samme kgl. anordning fastsættes, hvilke hidtil gældende bestemmelser vedrørende Grønland, der skal bortfalde fra ikrafttrædelsen af denne lov.

Bemærkninger til lovforslaget

Den ved kgl. resolution af 29. november 1948 nedsatte grønlandskommission har i sin under 28. februar 1950 afgivne betænkning 5 om erhvervsmæssige og økonomiske forhold blandt andet stillet forslag om:

1) At staten fortsat skal bære ansvaret for den grønlandske befolknings forsyning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber, dog således at der skal åbnes mulighed for, at private med tiden kan overtage Den kgl. grønlandske handels butikker for egen regning.

2) At statsmonopolet på afsætningen af grønlandske produkter ophæves, og at der gives private danske adgang til at deltage i det grønlandske erhvervsliv.

3) At der bør finde en konjunkturudligning sted af priserne til de grønlandske producenter. For at skaffe mulighed herfor er det endvidere foreslået, at den grønlandske eksport centraliseres i en salgsorganisation. Man har dog ment at burde overlade til fremtidens afgørelse på grundlag af den interesse, det private erhvervsliv måtte udvise, hvornår en selvstændig salgsorganisation bør oprettes, og indtil dette sker, foreslås det at lade Den kgl. grønlandske handel fungere som salgsorganisation.

4) At udhandlingspriserne i Grønland fremtidig ansættes på grundlag af de samlede omkostninger ved at indkøbe, transportere og udhandle varerne.

5) At handelens virksomhed i Grønland og Danmark bliver en enhed adskilt fra administrationen, og at handelen drives på samme måde som et egentligt handelsselskab.

Statsministeriet har efter at have taget de i grønlandskommissionens betænkning

5 indeholdte forslag under overvejelse ment at burde fremsætte et forslag til lov om Den kgl. grønlandske handel, hvis gennemførelse er en forudsætning for ophævelsen af de i lov nr. 134 af 18. april 1925 om Grønlands styrelse indeholdte bestemmelser om statens monopol på al handelsvirksomhed i Grønland.

Lovforslaget er overensstemmende med de i grønlandskommissionens betænkning fremsatte forslag. Om den nærmere baggrund for lovforslaget skal man derfor henvisne til grønlandskommissionens fornævnte betænkning 5, første bind.

Angående indholdet af lovforslaget skal man udtale, at statsministeriet — ligesom grønlandskommissionen — tillægger det stor betydning, at det fremtidige økonomiske liv i Grønland organiseres således, at man ikke som nu får en økonomisk organisation, der ved selve sit princip udelukker friere forhold. Man må derfor lægge vægt på, at den fremtidige økonomiske organisation for Grønland kommer til at åbne mulighed for det private initiativ til, ved siden af den statsvirksomhed, som formentlig i endnu nogen tid fremover må drives af Den kgl. grønlandske handel, at oprette og drive erhvervsforetagender i Grønland.

Til § 1.

I § 1 angives de opgaver, som det påhviler Den kgl. grønlandske handel at løse. Disse opgaver falder i to grupper. For det første har handelen til opgave at sikre den grønlandske befolknings forsyning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber, hvilken opgave det ikke umiddelbart vil kunne overlades den private handel at løse, idet denne ikke kan forventes at ville fremskaffe tilstrækkelige forsyninger til godt 20.000 mennesker fordelt på henved 200 større og mindre bo-